

Ansøgning til Københavns Kommunes legat til stadens forskønnelse og almene bedste

Ansøger:

Den almene boligorganisation fsb, Rådhuspladsen 59, 1550 København V.

Ansøgt beløb:

500.000 kr.

Projekt

Kunst ved fsb's ungdomsboligafdeling Øselsgården – ansøgning om støtte fra *"Københavns Kommunes legat til stadens forskønnelse og almene bedste"*

Resumé

fsb er i gang med at ombygge det tidligere plejehjem Øselsgården, til 110 nye ungdomsboliger på Amager. Ejendommen etableres ud fra målsætninger om at fællesfaciliteterne skal danne rammen om det gode naboskab, det uformelle møde, mulige fællesaktiviteter inde og ude, samt øge bo-glæden og det lokale tilhørsforhold. Et udendørs kunstværk kan understøtte disse målsætninger.

Ungdomsboligerne kommer til at ligge i et område af byen, som er "udsultet" mht. til kunst og gade/pladsforskønnelse, men nærområdet er velegnet til udvikling, implementering og efterfølgende brug af støttede initiativer.

Kunstværket tænkes udvalgt og etableret på baggrund af en brugerorienteret og borgerinddragende konkurrence finansieret af fsb (50.000 kr.). Fire til fem kunstnere udvælges i samarbejde med Fabrikken for Kunst og Design, hvorefter forprojekter fra disse kunstnere indgår i konkurrence om at blive det kunstværk som skal udføres. I konkurrencen vil det endelige værk blive udvalgt efter kriterier såsom:

- Kunstværkets kvalitet og bestandighed
- Kunstværkets egenskaber ift. genkendelse og identitetsskabelse
- Fysiske og kognitive egenskaber ift. brobygning mellem Øselsgården og resten af byen
- Egenskaber ift. understøttelse af sunde fællesaktiviteter i byrummet
- Æstetiske kvaliteter i byrummet
- Lave driftsmæssige udgifter

Bedømmelsen af hvilket kunstværk der skal udføres af et bredt sammensat bedømmelsesudvalg, med deltagelse fra fsb, stadsarkitekten, Københavns billedkunstudvalg, en beboer fra Øselsgårdens Ungdomsboliger, en professionel kunstner fra Fabrikken for Kunst og Design, samt en person fra et lokalt samarbejdsudvalg.

Projektets mål

Det overordnede formål med projektet er at få etableret et æstetisk smukt kunstværk på de nære udearealer omkring Øselsgården. Kunstværket skal bidrage til:

- Æstetisk forskønnelse af byrummet i en del af byen, hvor kunst er fraværende.
- En klar og stærk identitetsfølelse – primært for de kommende beboere i Øselsgården, sekundært for lokalområdetets beboere.

- Mere udeliv omkring Øselsgården, som dels har en positiv effekt på bo-glæden, dels danner grundlag for større social integration mellem Øselsgårdens beboere og naboerne i lokalområdet.
- Flere muligheder for sunde udendørs fællesaktiviteter på Øselsgårdens matrikel.

Baggrund

fsb bygger i disse år flere ungdomsboligbyggerier i København. Ét af disse byggerier - Øselsgårdens Ungdomsboliger - etableres i et tidligere plejehjem på Amager med 110 nye ungdomsboliger. I forbindelse med byggeriets etablering og ibrugtagning bliver der lagt vægt på ejendommens samspil og integration med det omkringliggende byområde. I forbindelse med etableringen af Øselsgårdens Ungdomsboliger er der således et ministerielt støttet projekt omkring velfungerende sociale miljøer bl.a. via digitale medier, som også har til formål at skabe en naturlig sammenkædning af livet i den kommende ungdomsboligafdeling og det omkringliggende byrum.

Etableringen af Øselsgårdens ungdomsboliger sker ud fra en målsætning om at fællesfaciliteterne skal:

- Skabe mulighed for udvikling af det gode naboskab
- Danne rammen om det spontane og uformelle møde
- Muliggøre fællesaktiviteter inde og ude
- Øge bo-glæden og det lokale tilhørsforhold via æstetisk flotte løsninger

Det er fsb's erfaring, at gode rammer for det sociale liv i og omkring boligafdelinger, ikke kun skabes af beboernes brug af fællesarealer og uderum - specielt ikke i ungdomsboligafdelinger, hvor bo-tiden typisk er væsentligt kortere end i familieboligafdelinger. Lokal forankring, både i forhold til beboernes daglige færden og i forhold til deres bevidsthed ("Det her er mit kvartér og mit hjem!") er helt centralt. Identitet, genkendelse og en klar og stringent visuel profil af de fysiske rum, spiller her en afgørende betydning fra den første dag en ny boer flytter ind.

Det kan være en udfordring at leve op til disse målsætninger ved nybyggeri i tæt bebyggede områder og ved udvikling af især ungdomsboligbyggerier, hvor kravet om *billig husleje* fordrer et meget kompakt byggeri. Økonomien tillader derfor desværre sjældent, at dette potentiale udnyttes tilstrækkeligt ved almene boligbyggerier.

Øselsgården ligger på Øselsgade over for Kornblomstpark på Amager. Området er fattigt på kunst og gade/pladsforskønnelse, men er velegnet til udvikling, implementering og efterfølgende brug af støttede initiativer, da der er flere samarbejdsfora der kan involveres.

På den baggrund ansøges *Københavns Kommunes legat til stadens forskønnelse og almene bedste* om støtte på kr. 500.000,- til etablering af kunst i forbindelse med ombygningen af ejendommen i Øselsgården.

Kunstprojektet vil medføre borgerinddragelse, inddragelse af det lokale kunster fællesskab Fabrikken for kunst og design (<http://www.ffkd.dk/>) i proces og udvælgelse af kunstnere. Projektet bliver medfinansieret af fsb med 50.000 kr. til finansiering af forprojekter til konkurrencen, og vil lægge vægt på størst muligt kunstnerisk frihed for de deltagende kunstnere.

Proces

Kunstprojektet gennemføres som en konkurrence mellem 4-5 kunstnere, som bliver anvist/udvalgt af

Fabrikken for Kunst og Design. Fabrikken for Kunst og Design er et produktions- og videnscenter for kunstnere og designere i København, beliggende tæt på Øselsgården. På baggrund af disse kunstneres forprojekter, udvælger et bedømmelsesudvalg den kunstner som skal udføre det endelige værk.

Bedømmelsesudvalget sammensættes med nedenstående:

Medlemmer

- Administrerende direktør i fsb – Bjarne Larsson
- Bestyrelsesformand i fsb – Birthe Qasem
- Deltager fra Stadsarkitektens kontor i Københavns Kommune
- Ét medlem af Københavns billedkunstudvalg
- Én ung beboerrepræsentant for Øselsgården
- Én kontaktperson fra samarbejdsudvalget omkring Kornblomstparken
- Én kunstner fra Fabrikken for Kunst og Design, Sundholmsvej 46

Medlemmer uden stemmeret:

- Forvaltningskonsulent i fsb – Anders Peo Fajers
- Ansat i Københavns Kommunes Kultur- og Fritidsforvaltning (KFF)

Der udfærdiges et kommissorium for bedømmelsesudvalget, hvor der lægges vægt på, at bedømmelsesudvalgets opgave bliver at vælge et kunstværk, som:

- Har høj kunstnerisk kvalitet og bestandighed.
- Understøtter genkendelse og identitet for beboerne i Øselsgården og i lokalområdet.
- Binder Øselsgården sammen (fysisk og kognitivt) med den omkringliggende by.
- Understøtter aktive og sunde fællesskaber i byrummet.
- Forskønner det generelle byrum i en del af byen, hvor der er monofunktionel slagside.
- Medfører en lav grad af tilknyttede driftmæssige udgifter for boligafdelingen til vedligeholdelse af kunstværket.

Projektet styres via en formaliseret projektorganisering i fsb, med nedsat styregruppe. Det er forventningen af fsb samlet vil bruge 200-250 mandtimer på aktiviteter knyttet til projektet

Tidsplan

Projektet løber fra evt. modtagelse af tilsagn om støtte fra Kultur- og Fritidsudvalget, frem til det endelige kunstværk er etableret medio 2016.

August-september 2015: Kultur- og Fritidsudvalget har bevilget støtte til projektet fra *Københavns Kommunes legat til stadens forskønnelse og almene bedste*.

August-september 2015: Fabrikken for Kunst og Design har udvalgt 4-5 kunstnere, som har indvilget i at lave forprojekter, som kan deltage i konkurrencen.

Oktober-november 2015: Bedømmelsesudvalget er nedsat og kommissorium for udvalgets virke er udfærdiget. Konkurrencen igangsættes.

Januar 2016: Kunsternes forprojekter modtages og votering i bedømmelsesudvalget går i gang.

Marts 2016: Indflytning i Øselsgårdens Ungdomsboliger, vinderen af konkurrencen offentliggøres og igangsætning af kunstværkets etablering påbegyndes.

Medio 2016: Det endelige kunstværk på og omkring Øselsgården står færdigt.

I forbindelse med afslutningen af projektet, vil processen summarisk blive evalueret i et notat til fsb's organisationsbestyrelse og Københavns Kommunes Kultur- og Fritidsforvaltning.

Eventuelle aktiviteter i forbindelse med lanceringen/indvielsen af det endelige kunstværk sker i et samarbejde mellem fsb, beboerne i Øselsgårdens Ungdomsboliger og Københavns Kommunes Kultur- og Fritidsforvaltning.

Økonomi

Budgetposter	Udgifter pr. år (kr.)		Finansiering (kr.)	
	2015	2016	fsb	Københavns Kommunes legat til stadens forskønnelse og almene bedste
Konkurrenceudgifter / finansiering af forprojekter	50.000,-		50.000,-	
Aflønning / honorar til udvalgt kunstner		500.000,-		500.000,-
I alt	50.000,-	500.000,-	50.000,-	500.000,-

Når kunstværket står færdigt vil der være mindre udgifter forbundet med renhold og vedligeholdelse af kunstværket. Dette afhænger i sagens natur meget af kunstværkets beskaffenhed, om det indeholder byrumslignende inventar, har beplantning etc. Eftersom kunstværket vil blive etableret på ungdomsboligafdelingens matrikel, vil den fremtidige drift blive varetaget af fsb.

Projektets interessenter og berøringsflader

Kunstprojektet har følgende interessenter og berøringsfaldere:

Interessenter

- Beboerne i Øselsgårdens Ungdomsboliger – daglige "brugere" af kunstværket
- Boligorganisationen fsb – støtteansøger og projektorganisering
- Københavns Kommunes Kultur- og Fritidsforvaltning – administrativ myndighed for legatet.
- Københavns Kommunes billedkunstudvalg – politisk myndighed på området i Københavns Kommune.
- Københavns Kommunes Kultur- og Fritidsudvalg – politisk myndighed i forhold til anvendelse af legatets midler.
- Stadsarkitekten i Københavns Kommune – administrativ myndighed i forhold til planlægning og anvendelse af byrummet.
- Naboerne omkring Kornblomstpark – sekundære brugere af kunstværket.

- Fabrikken for Kunst og Design – professionelt anker for kunstværkets kvalitet

Berøringsflader

I forbindelse med etableringen af den nye ungdomsboligafdeling i Øselsgården, er der opnået støtte fra Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter til gennemførelse af projektet "Mød fremtiden – drift og fællesskab i almene ungdomsboliger med afsæt i nye digitale muligheder". Et centralt element i dette projekt er tidlig inddragelse af en lille andel af de kommende beboere. Mod tidlig udlejning/indflytning påtager de sig at deltage i faciliteringen af et socialt fællesskab og digitalt beboerdemokrati forud for den normale indflytning, og skal samtidigt deltage i beslutninger om Øselsgårdens indretning og fremtidige kultur. Det er på denne baggrund, at mindst én person fra denne gruppe af tidligere beboere deltager i bedømmelsesudvalget, som skal tage stilling til hvilket kunstværk der skal etableres.